

Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 29 januari 1924 kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående upphävande av danska och norska skiljemynts giltighet som lagligt betalningsmedel i Sverige.

I en till riksdagen avlåten, den 12 januari 1924 dagtecknad proposition nr 11, som hänvisats till bankoutskottets förberedande behandling, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att — sedan förslag framställts att mellan Sverige, Danmark och Norge träffa överenskommelse om en tilläggsartikel till den mellan samma länder gällande myntkonventionen enligt vad den vid propositionen såsom bilaga I närslutna svenska texten till föreslagna överenskommelse utvisade — med godkännande av samma tilläggsartikel och under förutsättning, att tilläggsartikeln bleve i behörig ordning ratificerad, för sin del antaga vid propositionen såsom bilaga II fogade förslag till lag angående upphävande av danska och norska skiljemynts giltighet som lagligt betalningsmedel i Sverige.

De i ovannämnda bilagor omförmälda förslagen äro av följande lydelse:

Förslag

till

tilläggsartikel till myntkonventionen den 27 maj 1873 och tilläggskonventionen den 16 oktober 1875.

1.

Det skall vara varje rikets finansförvaltning tillåtet att, utan hinder av bestämmelserna i myntkonventionen med senare tilläggsartiklar, för sin räkning låta prägla skiljemynt, vilka skola vara lagligt betalningsmedel allenast inom det rike, för vars räkning de präglats.

Bestämmelser om det värde, varå dessa skiljemynt skola lyda, liksom om deras metalliska sammansättning, vikt, form och prägel, meddelas av det rike, för vars räkning mynten präglas; dock att de genom sitt utseende skola tydligt skilja sig från de skiljemynt, som hittills präglats i enlighet med konventionens bestämmelser.

Såsom skiljemynt, utgörande lagligt betalningsmedel allenast inom varje särskilt rike, skola också anses mynt, som präglats i enlighet med konventionens föreskrifter, försåvitt åt desamma genom hålsugning eller på annat lika tydligt sätt förlänats ett utseende, som skiljer sig från det ursprungliga.

2.

Vad i konventionen med tilläggsartiklar är stadgat skall icke äga tillämpning å skiljemynt, som enligt bestämmelserna i denna tilläggsartikel 1 skola vara lagligt betalningsmedel allenast inom vidkommande rikets gränser; dock att sådana mynt skola utvisa, för vilket rike, vid vilket myntverk och vilket år de äro präglade.

3.

Varje rikets finansförvaltning skall meddela de andra rikenas finansförvaltningar alla lagar, förordningar och bestämmelser, som må komma att utfärdas beträffande skiljemynt, som skola vara lagligt betalningsmedel allenast inom sagda rike, ävensom tillställa sagda finansförvaltningar förslag till och prov på alla sådana skiljemynt.

4.

Skiljemynt, präglade enligt konventionen med tilläggsartiklar i ett av rikena, skola upphöra att vara lagligt betalningsmedel i de andra rikena, sedan sex månader förflutit från den dag, då denna tilläggsartikel trätt i kraft.

5.

Denna tilläggsartikel förbliver gällande intill dess ett år förflutit från den dag, då något av rikena uppsagt densamma.

Efter uppsägningsfristens tilländalöpande skola dock skiljemynt, som i enlighet med konventionen med tilläggsartiklar präglats i något av rikena, icke återfå sin egenskap av lagligt betalningsmedel i de övriga rikena, och skiljemynt, som enligt bestämmelserna i denna tilläggsartikel 1 gälla såsom lagligt betalningsmedel allenast inom vidkommande rikets gränser, icke därigenom förlora denna sin egenskap.

6.

Denna tilläggsartikel skall ratificeras så snart vederbörande representationers samtycke blivit meddelat, och ratifikationerna skola därefter deponeras i Kristiania så snart ske kan.

Denna tilläggsartikel skall träda i kraft dagen efter den, å vilken sagda deponering ägt rum.

Förslag

till

lag angående upphävande av danska och norska skiljemynts giltighet
som lagligt betalningsmedel i Sverige.

Härigenom förordnas som följer:

Danska och norska skiljemynt, präglade enligt den mellan Sverige, Danmark och Norge gällande myntkonventionen och tilläggsartiklarna till densamma den 22 februari 1917 och den 11 maj 1920, skola upphöra att vara lagligt betalningsmedel i Sverige, och skall förty här i riket icke någon vara pliktig att mottaga sådana mynt i betalning.

Mynt, varom nu sagts, skola tillsvidare, vid anfordran, inlösas av riksbanken efter deras lydelse med svenskt skiljemynt eller riksbankens sedlar. Inlösen sker vid varje riksbankens kontor.

Denna lag skall träda i kraft å dag, som av Konungen bestämmes.

Genom denna lag upphäves vad däremot finnes stridande i § 17 i lagen den 30 maj 1873 om rikets mynt.

Beträffande den av Kungl. Maj:t i ärendet framlagda utredningen tillåter sig utskottet hänvisa till ovanberörda statsrådsprotokoll.

Såväl *fullmäktige i Sveriges riksbank* som *mynt- och justeringsverket* hava i avgivna yttranden förklarat sig icke hava något att erinra mot de föreslagna nya bestämmelserna.

För egen del har *departementschefen* till återopade statsrådsprotokollet anfört:

»Tilläggsartikelns godkännande påkallar ändring av § 17 i lagen den 30 maj 1873 om rikets mynt. Av praktiska skäl har det befunnits lämpligt att giva denna ändring formen av en särskild lag, varigenom positivt ut-säges, att de danska och norska skiljemynten skola upphöra att vara lagligt betalningsmedel i Sverige. Dessa mynt böra emellertid fortfarande tillsvidare, till förebyggande av rättsförlust för den enskilde, inlösas av riksbanken.

Framdeles och sedan sig visat, om tilläggsartikeln varder godkänd och ratificerad, har jag för avsikt att föreslå Kungl. Maj:t att meddela förbud

mot införsel till riket av danska och norska skiljemynt, att träda i kraft senast vid den tid, då dessa mynt upphöra att vara lagligt betalningsmedel. Ävenledes torde jag under enahanda förutsättning få göra framställning om de bestämmelser, som erfordras för att påskynda indragningen ur den allmänna rörelsen av danska och norska skiljemynt.»

Utskottet. Utskottet, som vid företagen granskning av Kungl. Maj:ts förslag icke funnit anledning till erinran mot detsamma, får, med hänvisning till vad i ärendet förekommit, tillstyrka bifall till propositionen och hemställer förty,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 24 januari 1924.

På bankoutskottets vägnar:

BERNH. ERIKSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:
av första kammaren: herrar *Gustafsson, K. J. A., Öhngren, Björnsson, Johansson* i Friggeråker, *Dalberg, Berge, Bondeson* och *Abrahamsson*;
av andra kammaren: herrar *Eriksson* i Grängesberg, *Gustafsson* i Örebro, *Borggren, Hamrin, Bäcklund, Winkler, Ryberg* och *Kloo*.